

Asia: VN/23793/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa ansiopäivärahan määrän alentamista koskevasta ehdotuksesta?

Pohjois-Karjalan TE-toimisto kiittää mahdollisuudesta lausunnonantoon, ja toteaa, että kokonaisuutena uudistus kannustaa aktiiviseen työnhakuun heti työnhaun alkuvaiheessa tai työttömyysuhan ilmentyessä.

Lisäksi Pohjois-Karjalan TE-toimisto toteaa, että ansiosidonnaisen saajat ovat usein aktiivisia jo heti työnhaun alkaessa ja monet työllistyvät jo heti työttömyyden alkuvaiheessa, mutta osa tarvitsee palveluita työllistymiseksi ja porrastuksella voi kuitenkin olla vaikutuksia mahdollisuuksiin tai innokkuuteen osallistua palveluun. Lisäksi työvoiman saatavuus kausiluonteisilla aloilla voi vaikeutua, jos ansioturva heikkenee sinä aikana, jolloin työtä ei ole tarjolla – tämä voi kannustaa hakeutumaan muille aloille.

Lausuttavaa palkkatuettua työtä ja työssäoloehto koskevasta ehdotuksesta?

Pohjois-Karjalan TE-toimisto toteaa, että palkkatukityö vie työnhakijan tilannetta eteenpäin lisäten osaamista ja työllistymismahdollisuuksia sitä kautta, vaikka ei kerryttäisikään työssäoloehto. Lakiehdotus tukee myös kuntien rekrytointeja siten, että ne perustuvat aitoon työvoimatarpeeseen.

Ehdotuksilla voi toteutuessaan olla välillisiä vaikutukset yrittäjyyskokeiluun ja lyhytkestoisiin opintoihin, joihin on mahdollisuus uudestaan aina sen jälkeen, kun työssäoloehto on täyttynyt.

Lausuttavaa työllistämismahdollisuuden ja siihen liittyvän sääntelyn kumoamisesta?

Pohjois-Karjalan TE-toimisto pitää esitystä tältä osin tervehtyttävänä ja kannatettavana.

Lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevasta ehdotuksesta?

Pohjois-Karjalan TE-toimisto pitää palkkatuetun työn huomioimista työttömyysturvaseuraamusten purkautumisessa ja odotusajassa hyvänä.

Lausuttavaa ehdotuksesta, joka koskee luopumista eräistä työssäoloehdosta ja ansiopäivärahan määrä koskevista ikäsidonnoista poikkeuksista?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa vaikutuksista kotitalouksiin?

Osalla työnhakija-asiakkaita on työkykyyn liittyviä haasteita, jotka eivät nykyisellä toimeentulojärjestelmällä mahdollista heille muuta kuin työttömyysetuuden kautta saadun toimeentulon. Tämä edellyttäisi sosiaaliturvauudistuksen etenemistä ja lainsäädännön uudistamista etuuksien yhteensovittamiseksi.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista vaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa vaikutuksista toimeenpanijoihin (ml. vaikutukset työttömyysetuuden maksajiin ja julkisen työvoimapalvelun järjestäjään)?

Lakiesitykset voivat toteutuessaan mahdollisesti lisätä työttömyysturvaan liittyvien valitusten määrää, mikä voi aiheuttaa lisätyötä sekä työttömyysturvan maksajille että työvoimapalvelujen järjestäjille. Vastaavasti velvoitteisiin liittyvät tehtävät tulevat vähenemään.

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset yrityksiin ja muihin työnantajiin)?

Uudistus kannustaa asiakkaita hakeutumaan tehtäviin, joissa työtunteja on enemmän ja tämä kannustanee työnantajia tarjoamaan ja räätälöimään työntekijälle kokoaikaisia tehtäviä, jolloin veto- ja pitovoima säilyy.

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

Tilastoanalyysillä esimerkiksi työttömyysjaksojen kestosta ja vaikutuksista muiden etuuksien määrään.

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

Ei lausuttavaa.

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Esitys on monipuolisesti valmisteltu ja ajankohtainen.

Kohdennettu kysymys TE-toimistoille ja työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana oleville kunnille: Mikä on tilastotietoihin tai arvioon perustuva käsityksenne muutoksen taloudellisista ja muista vaikutuksista, jos palkkatuettu työ kerryttäisi kokonaisuudessaan työssäolovelvoitetta ja koulutusta vailla oleville nuorille asetettua seuraamusta?

Esityksen taloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida, muutoin nähdään hyvänä palkkatuetun työn vaikutus työssäolovelvoitteen ja seuraamusten huomioinnissa.

Salmela Mari
Pohjois-Karjalan TE-toimisto